

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Nowe Osiedle 2, 16-420 Raczki

tel./fax. (87) 568-50-46

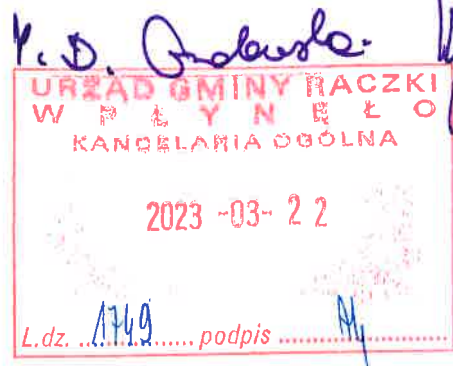
POMOCY SPOŁECZNEJ

16-420 Raczki, ul. Nowe Osiedle 2

tel./fax 087 568 50 46

e-mail: pomoc@gops-raczki.pl

GOPS.411.14.2023

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W RACZKACH ZA 2022 ROK

Raczki, luty 2023r.

***Sporządzili:
Pracownicy GOPS w Raczkach***

Spis treści

I	Wstęp	2
II	Świadczenia z pomocy społecznej i ich realizacja	3
	1.Zasiłki okresowe	4
	2.Zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe oraz zasiłki z tytułu zdarzenia losowego.....	4
	3.Zasiłki stałe	5
	4.Uслуги opiekuńcze	5
	5.Skierowanie do domu pomocy społecznej	5
	6.Składki zdrowotne od zasiłków stałych	6
III	Pozostała działalność	7
	1.Program „Posiłek w szkole i w domu”	7
	2.Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	8
	3.Realizacja zadań z zakresu ustawy o wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej	8
	4.Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Raczki	9
	5.Współpraca w ramach programu operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Podprogram 2021	10
IV	Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych	11
V	Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych wraz z przysługującymi dodatkami	11
VI	Realizacja zadań z zakresu funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	17
	1.Warunki i tryb otrzymywania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.....	17
	2.Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	18
VII	Realizacja zadań z zakresu świadczeń wychowawczych	18
VIII	Realizacja zadań z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny	19
IX	Jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium RP	20
X	Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 finansowanego w ramach Funduszu Solidarnościowego	20
XI	Realizacja ustawy o dodatku osłonowym	21
XII	Realizacja zadania wynikającego z ustawy prawo ochrony środowiska	22
XIII	Realizacja budżetu za okres od 01.01.2022r. do 31.12.2022r	22
XIV	Podsumowanie i potrzeby Ośrodka	26
XV	Wykaz tabel	28

I. WSTĘP

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach przedstawia informację o przebiegu wykonania zadań rzeczowych i realizacji środków budżetowych za 2022 rok.

Według stanu na dzień 31.12.2022r. Gminę Raczki zamieszkiwało 5.811 mieszkańców. W okresie I - XII 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach realizował zadania wynikające m.in. z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 615 z późn. zm.), ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 z późn. zm.), ustaw wykonawczych oraz szeregu pozostałych ustaw regulujących pracę GOPS w Raczkach. Tabele zawarte w dalszej części sprawozdania obrazują szczegółowo liczbę rodzin objętych pomocą Ośrodka, rodzaje świadczeń, przyczyny korzystania z pomocy oraz wydatki poniesione na wykonanie ww. zadań.

Poniżej przedstawiono najważniejsze z zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej tj. zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłków okresowych, zasiłków stałych, składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” tj. dożywianie dzieci oraz osób i rodzin, które własnymi staraniami nie mogą go sobie zapewnić,
- udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących skierowania do domów pomocy społecznej,
- praca socjalna,
- udzielanie mieszkańcom informacji o przysługujących im uprawnieniach z zakresu pomocy społecznej,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- sporządzanie sprawozdawczości,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych, o których mowa w art. 2 ust.1 pkt. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- podejmowanie działań w przypadku rodziny doświadczającej przemocy,
- obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Raczki,
- realizacja zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- współpraca w ramach programu operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 (m.in. wydawanie skierowań),
- realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych,
- realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych wraz z przysługującymi dodatkami,
- realizacja zadań z zakresu funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych,
- realizacja zadań z zakresu świadczeń wychowawczych,
- realizacja zadań z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium RP,

- realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 finansowanego w ramach Funduszu Solidarnościowego,
- realizacja ustawy o dodatku osłonowym,
- wydanie zaświadczenia o dochodach, o którym mowa w art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.) dla osób ubiegających się o dofinansowanie z programu „Czyste Powietrze”.

II. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

W roku 2022 z pomocy ośrodka udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało 96 rodzin, tj. 248 osób w rodzinie.

W 2022 r. pracownicy socjalni przeprowadzili ogółem 332 wywiady środowiskowe:

- 206 wywiadów środowiskowych, w celu rozeznania środowiska pod względem ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej,
- 126 wywiadów na rzecz innych jednostek (m.in.: wywiady o dobrowolną alimentację, wywiady kontrolne w rodzinach zastępczych, wywiady umożliwiające skierowanie osób z tut. gminy do ŚDS, wywiady na potrzeby PCPR, wywiady oraz aktualizacje wywiadów dot. zasiłków dla opiekuna oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych itp.).

Pomocy **wyłącznie** w postaci pracy socjalnej udzielono 62 rodzinom.

Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 r. zamknęły się w łącznej kwocie 6 493 146,43 zł.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach za 2022 r.

Rozdział	Nazwa	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wykonanie w %
75495	Świadczenia Ukraina	14 134	5 814,00	41,13
85202	Domy Pomocy Społecznej	610 000	462 099,58	75,75
85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemoc	1 200	399,00	33,25
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (od zasiłków stałych)	9 500	8 505,14	89,53
85214	Zasiłki i pomoc w naturze / świadczenia	88 800	67 270,63	75,76
85215	Dodatki mieszkaniowe	38 300	38 290,79	99,98
85216	Nienależnie pobrany zasiłek stały	634	633,27	99,88
85216	Zasiłki stałe	96 300	94 859,44	98,50
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	615 147	546 882,57	88,90
88,90	Usługi opiekuńcze	65 299	63 678,16	97,52
85230	Pozostała działalność/Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”	55 406	44 907,30	81,05
85295	Dodatek osłonowy	578 070	559 003,89	96,70
85501	Świadczenie wychowawcze	2 557 000	2 531 809,69	99,01
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu	2 081 091	2 039 168,16	97,99

alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

85503	Pozostała działalność /Karta Dużej Rodziny/	1 316	1 316,00	100,00
85504	Wspieranie rodziny	1 302	960,00	73,73
85508	Rodziny zastępcze	12 000	7 769,15	64,74
85513	Składki na ubezpiecz. zdrowotne (od świadczeń rodzinnych)	22 068	19 779,66	89,63
	Ogółem	6 847 567	6 493 146,43	94,82

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

1. Zasiłki okresowe (Rozdział 85214 § 3110) – Plan: 58.000 zł. Wydatki: 50.720,63 zł. Środki finansowe na wypłatę zasiłków okresowych w 100% pochodzą z dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Wysokość zasiłku okresowego jest ściśle uregulowana przepisami ustawy o pomocy społecznej, stanowi różnicę między przyjętym kryterium, a posiadanym dochodem, uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej, przy czym ustalona minimalna gwarantowana wysokość tego świadczenia wynosi:

- dla osób samotnych – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym (776 zł), a faktycznie posiadanym dochodem;
- dla rodziny – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym rodziny (600 zł na osobę w rodzinie), a faktycznie posiadanym dochodem.

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji społecznej. Weryfikacja kryteriów dochodowych nastąpiła z dniem 1 stycznia 2022 roku - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 1296 z późn. zm). Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego (art. 38 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej).

2. Zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe oraz zasiłki z tytułu zdarzenia losowego (Rozdział 85214 § 3110) – Plan: 30.800,00 zł. Wydatki: 16.550 zł.

Wypłata zasiłków celowych jest finansowana z budżetu gminy. Zasiłki celowe są to świadczenia przyznawane na podstawie art. 39 - 41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodek przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Zasiłki celowe są świadczeniami przyznawanymi na zaspokojenie konkretnej potrzeby. Świadczenie ma charakter jednorazowy. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na leczenie i zakup leków, zakup opału, podręczników szkolnych, zakup żywności, odzieży, opłat za energię elektryczną, gaz i czynsz itp. Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Na podstawie art. 40 ust. 1 ww. ustawy zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Ww. zasiłek celowy, może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej osobie lub rodzinie, przekraczającej kryteria dochodowe, w szczególnych okolicznościach może być przyznany specjalny zasiłek celowy niepodlegający zwrotowi. Jego wysokość nie może jednak przekraczać odpowiednio kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie

gospodarującej lub rodziny. Zasiłek ten jest również wypłacany ze środków własnych gminy. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku dla 9 rodzin udzielono 10 specjalnych zasiłków celowych (w tym jednej osobie w postaci pomocy rzeczowej – zakup opału). W większości przypadków powodem udzielenia ww. pomocy była długotrwała choroba jednego z członków rodziny.

3. Zasiłki stałe (Rozdział 85216 § 3110) – Plan: 96 300 zł; Wydatki: 94 859,44 zł. Środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych w 100% pochodzą z dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Zasiłek stały jest świadczeniem udzielanym osobom pełnoletnim, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, jeżeli ich dochód jest niższy od kryterium dochodowego (art. 37 ustawy o pomocy społecznej). Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie jest zróżnicowane pod względem wysokości, zależnie od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie, jego wysokość stanowi bowiem różnicę między owym kryterium, a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie. Zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej kwota zasiłku nie może być wyższa niż 719 zł miesięcznie oraz niższa niż 30 zł miesięcznie (art. 37 ust. 3 ustawy).

4. Usługi opiekuńcze (Rozdział 85228) – Plan: 65 299 zł; Wydatki: 63 678,16 zł.

Usługi świadczone głównie u osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osoby drugiej, którym wspólnie niezamieszkująca rodzina nie była w stanie takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania (Uchwała Nr XXVI/158/13 Rady Gminy Raczki z dnia 21 sierpnia 2013r.)

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych w 2022r. wyniósł 13,38 zł. Zgodnie z § 3 Załącznika Nr 1 do Uchwały Rady Gminy Raczki z dnia 21 sierpnia 2013 r., Nr XXVI/ 158/13 koszt 1 godziny usługi opiekuńczej ustala się jako równowartość 1 % kwoty najniższej emerytury ogłaszanej w formie Komunikatu Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Monitorze Polskim. Usługami opiekuńczymi objęto 6 osób łącznie w wymiarze 1873 godzin. Wydatki gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych wyniosły 63 677,16 zł. Odpłatność klientów za świadczone usługi pobierana była zgodnie z uchwałą Rady Gminy. Do budżetu gminy na rachunek dochodów z tytułu odpłatności przekazano kwotę 6 978,42 zł.

5. Skierowanie do domu pomocy społecznej (Rozdział 85202 § 4330) – Plan: 610 000 zł; Wydatki: 462 099,58 zł.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkańiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka; małżonek, zstępni przed wstępnymi; gmina, której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Zgodnie z art. 61 ust.3 ustawy o pomocy

społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie jeśli dochody pensionariusza oraz osób zobowiązanych do alimentacji są zbyt niskie i nie wystarczają na comiesięczne opłaty.

W 2022r. w DPS przebywało 13 osób. Na dzień 31.12.2022 r. w domach pomocy społecznej przebywało 12 mieszkańców skierowanych przez gminę (jedna z osób przebywających w DPS opuściła placówkę w miesiącu lipcu 2022r.)

6. Składki zdrowotne od zasiłków stałych (Rozdział 85213 § 4130) – Plan: 9 500 zł. Wydatki: 8 505,14 zł.

W ramach zadań własnych z zakresu pomocy społecznej za 15 osób ośrodek opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Składka płacona jest za osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego nie podlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Środki finansowe na opłatę składek zdrowotnych w 100% pochodzą z dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Tabela nr 2. Świadczenia z pomocy społecznej w okresie I – XII 2022 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Razem PLAN w zł	Kwota świadczeń	Wskaźnik realizacji w %
Zasiłek okresowy ogółem		22	119	58 000	50 720,63	87,45
w tym przyznane z powodu:	- bezrobocia	18	106	X	45 235,63	X
	- długotrwałej choroby	2	6	X	1 886	X
	- niepełnosprawności	1	4	X	1 552	X
	- innych powodów	1	3	X	2 047	X
Zasiłki celowe i w naturze ogółem		43	60	30 800	16 550	53,73
w tym:	- zasiłki celowe	33	49	X	11 250	X
	- pomoc rzeczowa w formie opału	1	1	X	400	X
	- specjalne zasiłki celowe	8	9	X	4 650	X
	- zdarzenie losowe	0	0	X	0	X
	- pomoc rzeczowa /specjalne zasiłki celowe/	1	1	X	250	X
Zasiłki stałe (przyznane dla osoby samotnie gospodarującej)		15	178	96 300	94 859,44	98,50
Usługi opiekuńcze		6	2 438	65 299	63 678,16	97,52
Opłata za DPS		13	159	610 000	462 099,58	75,75
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały		15	172	9 500	8 505,14	89,53

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

III. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. Program „Posiłek w szkole i w domu” Rozdział 85230§3110 – Plan: 55 406 zł; Wydatki: 44 907,30 zł

Pomoc przyznawana w ramach wieloletniego programu rządowego "Posiłek w szkole i w domu" w 2022r. regulowały niżej wymienione przepisy, tj.:

- 1) Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018r., poz. 1007);
- 2) Uchwała Nr IV/27/19 Rady Gminy Raczki z dnia 13 lutego 2019r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 15.02.2019r., poz. 1075);
- 3) Uchwała Nr IV/28/19 Rady Gminy Raczki z dnia 13 lutego 2019r. w sprawie w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 15.02.2019r., poz. 1076);
- 4) Uchwała Nr IV/29/19 Rady Gminy Raczki z dnia 13 lutego 2019r. w sprawie w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Raczki w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023” (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 15.02.2019r., poz. 1077).

W okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r. z pomocy w ramach ww. programu korzystało:

- 20 dzieci ze szkół podstawowych- w formie posiłku (koszt jednego świadczenia wynosił od 3,50 do 7 zł),
- 23 osoby (liczba osób w tych rodzinach – 62) - świadczenie pieniężne na zakup żywności (w kwotach od 150 zł do 800 zł),
- 12 rodzin (liczba osób w tych rodzinach – 13) - świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (w kwocie od 100 do 200 zł).

Podstawą do objęcia dzieci dożywianiem jest lista utworzona na podstawie decyzji przyznających pomoc w formie posiłków, którą przygotowuje ośrodek pomocy społecznej z podaniem nazwisk dzieci, które należy objąć pomocą w formie dożywiania w danym roku szkolnym. Na tej podstawie stołówka szkolna wydaje obiady. Dalsza rekrutacja odbywa się na bieżąco przy współpracy GOPS - Szkoły, na podstawie ustaleń, przeprowadzonych wywiadów i wydanych decyzji. W 2022r. z pomocy w formie dożywiania korzystały rodziny, w których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego. Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy w wyniku którego ustalono dochód zgodnie z kryterium dochodowym wynikającym z ustawy, a także potwierdzono przyczynę udzielenia pomocy w tej formie.

Wydatki w 2022 r. na realizację powyższego programu (zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych) wyniosły ogółem **44 907,30 zł.** z czego **35 407,30 zł** to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część czyli **9 500 zł** to środki własne gminy.

Tabela nr 3. Środki finansowe wykorzystane w 2022r. na realizację Programu „Posiłek w szkole i w domu”

Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Plan w zł	Kwota świadczeń w zł	Wskaźnik realizacji w %
Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”	55	2 216	55 406	44 907,30	81,05
w tym:					
- posiłki – dzieci oraz osoby dorosłe	20	2 164	X	7 907,30	X
- świadcz. pieniężne na zakup żywności	23	52	X	19 600	X
- świadcz. rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	12	X	X	17 400	X

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

2. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 poz. 2561 z późn. zm.) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku wydano 5 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń.

3. Realizacja zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W ramach realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach, został zatrudniony asystent rodziny. Jego praca koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których znajdowały się małe dzieci. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego.

W 2022 roku asystent rodziny pracował z 1 rodziną, składającą się z 6 osób, w tym: 3 dorosłych i 3 dzieci w wieku szkolnym. W rodzinie występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, nadużywanie alkoholu, konflikt pomiędzy członkami rodziny. W powyższym przypadku rodzina została zobowiązana do współpracy z asystentem rodziny Postanowieniem Sądu Rejonowego w Suwałkach III Wydział Rodziny i Nieletnich.

Ponadto zgodnie z art. 191 ust. 1 oraz ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka czy placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki. W 2022 r. plan na ww. cel wynosił 12.000 zł. Zgodnie z powyższą ustawą Gmina Raczkki zobowiązana została do współfinansowania wydatków na opiekę i wychowanie dwójki dzieci z terenu gminy przebywających w rodzinach zastępczych w Suwałkach. Opłata z tego tytułu wyniosła: 7 769,15 zł.

4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Raczki

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 1249) nakłada na gminy obowiązek powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. W gminie Raczki funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oparty na współdziałaniu wielu podmiotów, w szczególności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służb kuratorskich, szkół, pedagogów szkolnych, przedstawicieli służby zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach tego systemu podejmowane były działania interdyscyplinarne ukierunkowane na udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w zjawisko przemocy.

Zarządzeniem Nr 0050/13/22 Wójta Gminy Raczki z dnia 11 lutego 2022r. w sprawie składu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Raczki dokonano zmiany składu członków Zespołu.

W 2022 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Raczki wpłynęło 11 Niebieskich Kart wszczynających procedurę NK. W celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, ZI powołuje grupę roboczą, skład której dostosowany jest do potrzeb konkretnej rodziny. Podstawowe zadania grupy roboczej to:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz ich efektów,
- podejmowanie przez GR działań sprzyjających zmianie sytuacji rodziny, prowadzących do wzmocnienia jej zasobów, motywowanie do realizowania przyjętych działań,
- przekazywanie przewodniczącemu Zespołu informacji o podjętych działaniach.

W 2022r. grupy robocze spotkały się 42 razy w celu analizowania działań podjętych w stosunku do rodzin dotkniętych przemocą.

Tabela nr 4. Realizacja procedury "Niebieska Karta" w Gminie Raczki w 2022r.

Wyszczególnienie		2022r.
Liczba WSZYSTKICH formularzy "Niebieska Karta - A" (zarówno wszczynających procedurę, jak i dokumentujących kolejne zdarzenie w ramach toczącej się procedury)	Ogółem:	11
	OPS	2
	Policja	7
	GKRPA	0
	Oświata	0
	Ochrona zdrowia	2
Liczba formularzy "Niebieska Karta - A" WSZCZYNAJACYCH Procedurę „Niebieskie Karty”	Ogółem:	10
	OPS	2
	Policja	6
	GKRPA	0
	Oświata	0
	Ochrona zdrowia	2
Liczba formularzy "Niebieska Karta - A" WSZCZYNAJACYCH procedurę, w których osobą, co do	Ogółem:	2
	OPS	1

której istniało podejrzenie, że doświadcza przemocy, była osoba niepełnoletnia (do 18 r.ż.)	Policja	1
	GKRPA	0
	Oświata	0
	Ochrona zdrowia	0
Liczba formularzy "Niebieska Karta - A" WSZCZYNAJACYCH procedurę, w których osobą, co do której istniało podejrzenie, że doświadcza przemocy, była osoba starsza (powyżej 65 r.ż.)	Ogółem:	1
	OPS	1
	Policja	0
	GKRPA	0
	Oświata	0
	Ochrona zdrowia	0
Liczba posiedzeń ZI		4
Liczba funkcjonujących w danym roku grup roboczych		14
Liczba posiedzeń grup roboczych		42
Liczba osób objętych procedurą "Niebieskie Karty", wskazanych jako osoby doznające przemocy w rodzinie	Ogółem:	19
	kobiety	11
	mężczyźni	3
	małoletni	5
Liczba osób objętych procedurą "Niebieskie Karty", wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie	Ogółem:	9
	kobiety	2
	mężczyźni	7
Liczba Niebieskich Kart C wypełnionych przez ZI/GR	kobiety	8
	mężczyźni	2
Liczba Niebieskich Kart D wypełnionych przez ZI/GR	kobiety	1
	mężczyźni	8
Liczba zakończonych przez ZI/GR procedur "Niebieskie Karty"	Ogółem	13
	na skutek ustania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	11
	na skutek braku zasadności podejmowania działań	2

Źródło: Dane GOPS w Raczkach, ZI Gminy Raczki

W 2022r. członkowie grup roboczych oraz ZI uczestniczyli w następujących szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Dziecko jako ofiara przemocy w rodzinie – 7 lipca 2022r. – 1 pracownik;
2. Ochrona osób doznających przemocy w rodzinie. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie – 3 - 4 października 2022r. – 1 pracownik;
3. Współpraca interdyscyplinarna podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 23 listopada 2022r. – 2 pracowników;
4. Studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie I stopień – 120 godzin dydaktycznych – 13.09.2022r. do 24.11.2022r. – 1 pracownik

Plan na realizację ww. zadań to 1.200 zł (Rozdział 85205, w tym: § 4210 zakup materiałów i wyposażenia: 200 zł; § 4300 zakup usług pozostałych: 600 zł; § 4700 szkolenia pracownicze : 400 zł). W 2022r. wydatkowano kwotę 399 zł.

5. Współpraca w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Podprogram 2021

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa to działanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, którego celem jest wsparcie najbardziej potrzebujących. Beneficjentami POPŻ są przede wszystkim osoby mające niski dochód, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej: bezrobotne, bezdomne, przewlekle chore lub

niepełnosprawne. Pomoc żywnościowa jest przekazywana osobom najbardziej potrzebującym za pośrednictwem Caritas Diecezji Ełckiej dla mieszkańców Gminy Raczeki.

Aby otrzymać pomoc żywnościową należy:

- **Zgłosić się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) właściwego dla miejsca zamieszkania lub do organizacji partnerskiej wydającej żywność w celu zakwalifikowania do odbioru żywności.**
- Jeśli spełniamy wskazane kryteria, otrzymujemy skierowanie, które umożliwia odbiór we wskazanym miejscu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach w 2022r. współpracował z Caritas Diecezji Ełckiej w zakresie wydawania skierowań do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Podprogram 2021). Na przełomie roku 2021/2022r. wydano skierowania dla 159 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 430). W roku ubiegłym żywność dostarczona czterokrotnie. W każdym przypadku pracownicy socjalni tut. ośrodka, informują telefonicznie ww. osoby o terminie i godzinie odbioru żywności oraz organizują pomoc w rozładunku towaru. Ponadto pracownicy GOPS osobom i rodzinom (29 rodzin), które ze względów zdrowotnych nie są w stanie odebrać osobiście produktów żywnościowych, dostarczają je bezpośrednio do domów.

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Dodatek mieszkaniowy (Rozdział 85215 § 3110 – Plan: 38.300,00 zł; Wydatek: 38.290,79 zł) jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje w przypadkach określonych przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2021 z późn. zm.). Z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych skorzystało 16 rodzin, wypłacono 123 świadczenia na łączną kwotę 38.290,79 zł. Wydano 22 decyzje.

Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej nie ma wpływu na wysokość dodatku. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku dłużej niż 2 miesiące, dodatek zostaje wstrzymany.

Tabela nr 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w okresie I-XII 2022 roku

Zadanie	Liczba decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy	Plan w zł	Kwota świadczeń zł	Wskaźnik realizacji %
Dodatki mieszkaniowe	22	38.300,00	38.290,79	99,98

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

V. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH WRAZ Z PRZYŚLUGUJĄCYMI DODATKAMI

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 615 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- świadczenie rodzicielskie.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł lub 764,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego.

Tabela nr 6. Kwoty świadczeń rodzinnych

Okres obowiązywania od 1 listopada 2016 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	95 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	124 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	135 zł

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 7. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :	Kwota dodatku	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	185 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci
	lub 273 zł	na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 546 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95 zł	na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	90 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat

	110 zł	miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	113 zł lub 69 zł miesięcznie,	pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 000 zł	jednorazowo
Zasiłek pielęgnacyjny	215,84 zł miesięcznie	
Świadczenie pielęgnacyjne	2.119 zł miesięcznie	
Specjalny zasiłek opiekuńczy	620 zł miesięcznie	
Zasiłek dla opiekuna	620 zł miesięcznie	

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - przyznanie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się żywego dziecka od 2013 r. jest uzależnione od dochodu (dochód nie może przekroczyć kwoty 1922,00 zł na osobę). Zapomoga przysługuje: matce lub ojcu dziecka; opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka).

Świadczenia opiekuńcze, w tym:

- ✓ **zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; osobie, która ukończyła 75 lat. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi obecnie 215,84 zł miesięcznie.
- ✓ **świadczenie pielęgnacyjne** z tyt. rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji przysługuje:
  - 1) matce albo ojcu,
  - 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
  - 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
  - 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2022r. wynosiło 2.119,00 zł miesięcznie, obecnie (od 01.01.2023r.) jest to kwota 2.458,00 zł miesięcznie i podlega ona corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia. Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego na dzień 1 stycznia każdego roku, którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującej w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja.

✓ **specjalny zasiłek opiekuńczy** - przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **674 zł netto**. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **620 zł** miesięcznie.

✓ **zasiłek dla opiekuna** wprowadzony dnia 15 maja 2014 r. ustawą z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2020r. poz. 1297), przysługiwał osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Ustalanie prawa do zasiłku dla opiekuna następowało na wniosek osoby ubiegającej się, który należało złożyć nie później niż w terminie 4 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 15 września 2014r.). Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości **620,00 zł** miesięcznie.

✓ **świadczenie rodzicielskie** wprowadzone dnia 1 stycznia 2016r., jest świadczeniem rodzinnym i przysługuje:

- matce albo ojcu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia,
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej oraz osobie, która przysposabia dziecko w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobie, która urodziła dziecko, a która nie otrzymuje zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Świadczenie przysługuje przez okres 52 tygodni od dnia porodu w kwocie 1 000 zł miesięcznie.

- ✓ **świadczenie o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”** wprowadzone dnia 1 stycznia 2017 r., przysługuje:

1) matce lub ojcu

2) opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka

bez względu na dochód, jeżeli u dziecka zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, które stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Wniosek o wypłatę świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Świadczenie przysługuje jednorazowo w wysokości 4 000 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. wypłacono następujące świadczenia:

1) Zasiłki rodzinne w liczbie 3.030 świadczeń, na kwotę – 334 150,99 zł;

2) Dodatki do zasiłków rodzinnych:

- z tytułu urodzenia dziecka w liczbie 10 świadczeń, na kwotę – 10 000 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w liczbie 36 świadczeń, na kwotę – 13 958,00 zł,
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka w liczbie 134 świadczenia, na kwotę – 22 151,08 zł,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia w liczbie 14 świadczeń, na kwotę – 1 260,00 zł,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia w liczbie 158 świadczeń, na kwotę – 16 307,21 zł,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 52 świadczenia, na kwotę – 5 041,00 zł,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 537 świadczeń, na kwotę – 34 562,78 zł,
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w liczbie 814 świadczeń, na kwotę – 72 464,19 zł,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w liczbie 187 świadczeń, na kwotę 16.901,87 zł.

Ogółem wypłacono 4.972 świadczenia na kwotę 526 797,12 zł.

3) Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłki pielęgnacyjne w liczbie 1.267 świadczeń, na kwotę – 273 469,28 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne w liczbie 351 świadczeń, na kwotę – 739 934 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy w liczbie 12 świadczeń, na kwotę – 7 440 zł,
- zasiłek dla opiekuna w liczbie 22 świadczenia, na kwotę – 13 640 zł.

Ogółem wypłacono 1.652 świadczenia opiekuńcze na kwotę 1 034 483,28 zł.

4) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:

- wypłacono 38 świadczeń, na kwotę 38 000,00 zł.

- 5) Fundusz alimentacyjny:
- wypłacono **148** świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **58 194,24 zł**.
- 6) Świadczenie rodzicielskie:
- wypłacono **123** świadczenia na kwotę **116 293,30 zł**
- 7) Świadczenie o wspieraniu kobiet w ciąży „Za życiem” (nie wypłacono świadczeń – brak wniosków dot. tej formy pomocy).

Ogółem wypłata zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzicielskich wyniosła – 1 773 768,13 zł.

Realizacja składek ZUS opłaconych od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna przedstawia się następująco:

- opłacono 201 składek emerytalno-rentowych na kwotę – 110 504,64 zł
- opłacono 121 składek zdrowotnych na kwotę – 19 779,66 zł

Realizacja składek KRUS opłaconych od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego przedstawia się następująco:

- opłacono 71 składek emerytalno-rentowych na kwotę – 7 514,00 zł.

Ogółem wpłata składek do ZUS od świadczeniobiorców za okres I-XII 2022 roku wyniosła 130 284,30 zł, natomiast do KRUS wyniosła 7 514,00 zł.

Tabela nr 8. Wydatki na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny w okresie I-XII 2022 r.

Wyszczególnienie		Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne		3 030	334 150,99
Dodatki do zasiłków rodzinnych:		1 942	192 646,13
dodatki przyznane z tytułu:	➤ urodzenia dziecka	10	10 000,00
	➤ opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	36	13 958,00
	➤ samotnego wychowywania dziecka	134	22 151,08
	➤ wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	814	72 464,19
	➤ kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	172	17 567,21
	➤ rozpoczęcia roku szkolnego	187	16 901,87
	➤ podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	589	39 603,78
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami		4 972	526 797,12
Zasiłki pielęgnacyjne		1 267	273 469,28
Świadczenia pielęgnacyjne		351	739 934,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy		12	7 440,00
Zasiłek dla opiekuna		22	13 640,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka		38	38 000,00
Fundusz alimentacyjny		148	58 194,24
Świadczenie rodzicielskie		123	116 293,30

Świadczenie „Za życiem”	0	0,00
RAZEM	6 933	1 773 768,13

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 9. Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone do ZUS w okresie od I - XII 2022r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	201	110 504,64
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	121	19 779,66
Razem	322	130 284,30

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 10. Wydatki na składki społeczne opłacone do KRUS w okresie od I - XII 2022r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	71	7 514,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

VI. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- dochody rodziny nieprzekraczające 900 zł (netto) miesięcznie,
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo,
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z FA ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela. Prawo do świadczeń z FA mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych. Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. dokonano ogółem 148 wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Według stanu na dzień 31.12.2022 r. organ prowadził postępowanie wobec 47 dłużników alimentacyjnych.

2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych:

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych - organ właściwy dłużnika składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1138 z późn. zm.) oraz kieruje wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy oraz komornik skarbowy, z którymi na bieżąco współpracuje pracownik GOPS.

Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.:

1. przeprowadzono wywiady alimentacyjne z dłużnikami,
2. zobowiązano dłużników do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna,
3. skierowano do urzędu pracy wnioski o objęcie aktywizacją zawodową dłużników,
4. wnioskowano do prokuratury o ściganie dłużnika za przestępstwo uporczywej nie alimentacji,
5. wnioskowano do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom,
6. wpisywano dłużników do Krajowego Rejestru Dłużników ERIF, KBIG, KDR, BIG Info Monitor.

Na skutek podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych za pośrednictwem komornika otrzymano kwotę 55.476,15 zł zwróconą przez dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego 40% stanowi dochód własny gminy wierzyciela, 60% wraz z odsetkami ustawowymi stanowi dochód budżetu państwa. Z tytułu zwróconych przez dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dochód gminy Raczki została przekazana kwota 15.540,04 zł.

VII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH

Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r., poz. 1577 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Przysługuje ono:

- matce,
- ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,

- opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia, w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko. W przypadku urodzenia dziecka, ukończenia przez dziecko 18. roku życia świadczenie jest podzielne i przysługuje w wysokości odpowiadającej okresowi, w którym sprawowana jest opieka nad dzieckiem. W sytuacji gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia wychowawczego ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

W 2022 roku świadczenie wychowawcze przyznawane było bez względu na kryterium dochodowe na każde dziecko do ukończenia przez nie 18. roku życia.

W 2022 roku wypłacono 5.062 świadczenia wychowawcze na łączną kwotę 2 522 328,10 zł. Wysokość wypłaconych świadczeń oraz ich liczbę w poszczególnych miesiącach przedstawia tabela nr 10.

Tabela nr 11. Wydatki na świadczenia wychowawcze w okresie I – V 2022r.

L.p.	Miesiąc	Liczba wypłaconych świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń (w zł)
1	Styczeń	1027	512 081,00
2	Luty	1020	509 321,60
3	Marzec	1013	505 258,40
4	Kwiecień	1006	498 667,00
5	Maj	996	497 000,10
	Suma	5 062	2 522 328,10

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W 2022 roku świadczenie wychowawcze pobierało 568 rodzin. Od czerwca 2022r. świadczenie wychowawcze wypłacane jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY

Z dniem 1 stycznia 2015 roku weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2021 r. poz. 1744 z późn. zm.). Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Karta przysługuje rodzinie niezależnie od dochodu i na jej podstawie rodziny mogą korzystać z licznych ulg i zniżek na terenie całego kraju. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Tabela nr 12. Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2022 r.

Lp.	Klasyfikacja budżetowa (dział, rozdział, paragraf) Nazwa zadania	Plan dotacji	Dotacja celowa otrzymana przez gminę	Środki wykorzystane	Dochód budżetu państwa w związku z opłatą za przyznanie duplikatu	Dochód gminy w związku z opłatą za przyznanie duplikatu	Niewykorzystane środki zwrócone do PUW w zł
		1	2	3	4	5	6
1	dział 855, rozdz. 85503 § 2010 Karta Dużej Rodziny	1316,00	1316,00	1316,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od stycznia do grudnia 2022 r.:

- liczba złożonych wniosków ogółem – **76**, w tym:
  - liczba wniosków o przyznanie KDR złożonych po raz pierwszy - **16**
  - liczba wniosków o przyznanie KDR złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców - **56**
  - liczba wniosków o dodanie nowego członka rodziny – **1**
  - liczba wniosków o uzupełnienie rodziny - **1**
  - liczba wniosków dla osoby, która już była posiadaczem KDR – **2**
  - liczba wniosków o wydanie duplikatu KDR - **0**
- liczba wydanych kart – **187**
  - wydanych kart (opiekunowie) – **130**
  - wydanych kart (dzieci) – **57**

IX. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE 300 ZŁ DLA OBYWATELI UKRAINY PRZEBYWAJĄCYCH NA TERYTORIUM RP

Wsparcie finansowe przybyłych do Polski ukraińskich uchodźców to element specustawy „o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa” (Dz. U. z 2023r. poz. 103 z późn. zm.). Przyjęty 12 marca dokument określał m.in. formy wsparcia tych osób. Jednym z jej elementów było świadczenie w wysokości 300 zł. Obywatelowi Ukrainy, który został wpisany do rejestru PESEL, przysługiwała pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę.

Wnioski o uzyskanie świadczenia można składać w odpowiednich instytucjach. W przypadku Gminy Raczków usługę tę realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Świadczenie było wypłacane jednorazowo. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku dla 11 rodzin wypłacono 19 jednorazowych świadczeń pieniężnych w wysokości 300 zł na osobę. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 5.700 zł

X. REALIZACJA PROGRAMU „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ” – EDYCJA 2022 FINANSOWANEGO W RAMACH FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach był realizatorem Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 finansowanego ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Celem Programu było zapewnienie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, mające na celu pomoc uczestnikom Programu w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym, a w szczególności:

- wsparciu w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej i czynnościach pielęgnacyjnych;
- wsparciu w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych (w przypadku samodzielnego zamieszkiwania);
- wsparciu w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- wsparciu w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Uczestnikiem Programu mogły zostać:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub
- stopniu umiarkowanym
- albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 poz. 573), które wymagały usług asystenta w wykonywaniu codziennych czynności.

Zgodnie z założeniami projektu oraz wnioskiem złożonym przez GOPS w Raczkach osoba niepełnosprawna miała możliwość samodzielnego wyboru osoby która będzie świadczyć usługi asystenta.

Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w gminie Raczki świadczone były przez okres 10 miesięcy, tj. od marca 2022r. do grudnia 2022r. W ramach ww. Programu faktycznym wsparciem asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej objętych zostało 7 osób niepełnosprawnych, w tym:

- 5 osób w okresie od 22 marca 2022 r. do 31.12.2022 r. – 10 miesięcy,
- 1 osoba w okresie od 22 marca 2022 r. do 30 września 2022 r. – 9 miesięcy. Zmiana czasookresu wynika z faktu, iż uczestnik zmarł, co spowodowało zawieszenie realizacji usług w wymiarze 180 godz. (60 godz. za miesiąc październik, 60 godz. za miesiąc listopad oraz 60 godz. za miesiąc grudzień).
- 1 osoba w okresie od 01 października 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. – 3 miesiące.

Do realizacji ww. zadania zostało zatrudnionych 5 osób, wszystkie wskazane przez uczestników Programu.

XI. REALIZACJA USTAWY O DODATKU OSŁONOWYM

Pogarszająca się sytuacja finansowa gospodarstw domowych, wynikająca ze wzrostu cen oraz rosnącej w szybkim tempie inflacji, stanowiła przesłankę przyjęcia pakietu przepisów mających zmniejszyć obciążenia ekonomiczne obywateli (tzw. tarcza antyinflacyjna). Dodatek osłonowy stanowił kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty dodatku osłonowego regulowały przepisy Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 169 z późn. zm.). Wymieniona ustawa weszła w życie 4 stycznia 2022 roku.

Dodatek osłonowy był przyznawany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, przy czym przyznanie dodatku osłonowego nie wymagało wydania decyzji administracyjnej. Wypłata dodatku była zadaniem z zakresu administracji rządowej i podlegała realizacji przez gminy. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Dodatek osłonowy w standardowym przypadku wynosił rocznie:

- 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,

850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,

1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Natomiast w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopodobnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, dodatek osłonowy ulegał podwyższeniu i wynosił rocznie:

500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,

750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,

1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,

1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała także tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznaczało to, że dodatek ten przyznawany był także nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, jednakże kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych nie mogła wynosić mniej niż 20 zł. Ww. zadanie realizował GOPS w Raczkach, w 2022 roku dodatek osłonowy otrzymało 700 rodzin w łącznej kwocie 526 468,63 zł.

XII. REALIZACJA ZADANIA WYNIKAJĄCEGO Z USTAWY PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA

W roku 2022 tutaj Ośrodek realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022r., poz. 2556 ze zm.) i na jej podstawie wydał 65 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

XIII. REALIZACJA BUDŻETU ZA OKRES OD 01.01.2022 R. DO 31.12.2022 R.

W 2022r. powyższe zadania wykonywali pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Liczba etatów:

- starszy pracownik socjalny – 1 etat,
- starszy specjalista pracy socjalnej – 1 etat,
- pracownik socjalny – 1 etat,
- opiekun w ośrodku pomocy społecznej – 1 etat,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych – 1 etat,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych, kancelaryjnych i kadr – 1 etat,
- kierownik - 1 etat,
- główny księgowy – ½ etatu.

Wydatki GOPS w okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r. zamknęły się w łącznej kwocie **6 493 146,43 zł**

Tabela nr 13. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.(w zł)

Rozdział	Paragraf	Nazwa	PLAN w zł	Wykonanie w zł	Wskaźnik realizacji %
75495	x	Świadczenia obywatelom Ukrainy	14 134	5 814,00	41,13
	3290	Świadczenia rodzinne wypł. Obywatelom Ukrainy	1 200	0	0

	3290	Świadczenia społeczne wypł. Obywatelom Ukrainy	10 800	5 700,00	52,78
	3290	Świadczenia społeczne dożywianie Obywatelom Ukrainy	378	0	0
	3290	Świadczenia społeczne zas. okresowy Obywatelom Ukrainy	1 500	0	0
	4740	Wynagrodzenie i upos. wypłacane od św. rodzinnych	33	0	0
	4740	Wynagrodzenie osobowe od zasiłków 300 zł	180	95,36	52,98
	4850	Skł. i inne pochodne od św. rodzinnych	7	0	0
	4850	Skł. i inne pochodne od po 300 zł	36	18,64	51,78
85202	4330	Domy Pomocy Społecznej	610 000	462 099,58	75,75
85205	x	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 200	399,00	33,25
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	200	0	x
85205	4300	Zakup usług pozostałych	600	0	x
	4700	Szkolenia pracownicze	400	399,00	100,00
8213	x	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	9 500	8 505,14	89,53
	4130	Składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych	9 500	8 505,14	89,53
85214	x	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne rentowe	88 800	67 270,63	75,76
	3110	Świadczenia społeczne – zasiłki okresowe	58 000	50 720,63	87,45
	3110	Świadczenie społeczne – zasiłki celowe	30 800	16 550,00	53,73
85215	3110	Świadczenia społeczne - Dodatki mieszkaniowe	38 300	38 290,79	99,98
85216	3110	Zasiłki stałe – świadczenia społeczne	96 300	94 859,44	98,50
85216	2950	Nienależnie pobrane zasiłki stałe	634	633,27	99,88
85219	x	Ośrodki Pomocy Społecznej	615 147	546 882,57	88,90
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 500	1 130,00	75,33
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	384 660	342 915,48	89,15
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	29 000	25 976,17	89,57
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	72 000	62 844,55	87,28
	4120	Składki na Fundusz Pracy	11 000	8 074,35	73,40
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	4 000	960,00	24,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	36 800	35 563,86	96,64
	4260	Zakup energii	2 500	2 222,02	88,88
	4280	Zakup usług zdrowotnych	1 000	858,00	8,50
	4300	Zakup usług pozostałych	45 900	44 452,60	96,85
	4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2 040	2 035,32	99,77
	4410	Podróże służbowe krajowe	7 000	6 994,89	99,93
	4430	Różne opłaty i składki	500	91,00	18,20
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	9 147	9 146,33	99,99
	4480	Podatek od nieruchomości	500	451,00	90,20

	4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	1 000	960,00	96,00
	4700	Szkolenia pracowników	3 600	2 980,00	82,78
	4710	Wpłaty PPK	3 000	0,00	0,00
85228	x	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	65 299	63 678,16	97,52
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 330	1 328,00	99,85
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	44 362	43 249,70	97,49
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 010	3 009,00	99,97
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 410	8 407,85	99,97
	4120	Składki na Fundusz Pracy	110	99,60	90,55
	4170	Wynagrodzenie bezosobowe	3 528	3 528,00	100,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	200	0,00	0,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	3 100	1 838,72	87,56
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 249	2 217,29	98,59
	4710	Wpłaty PPK	0	0,00	0,00
85295	x	Dodatek ostonowy	578 070	559 003,89	96,70
	3110	Świadczenia społeczne dodatek ostonowy	538 640	526 468,63	97,74
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników własne	20 000	16 820,63	84,10
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników ZL	10 760	10 529,37	97,86
	4110	Składki ZUS	4 920	4 809,15	97,75
	4120	Składki na Fundusz Pracy	450	376,11	83,58
	4330	Pobyty w schronisku	3 300	0,00	0,00
85230	x	Pomoc w zakresie dożywiania – świadczenia społeczne	55 406	44 907,30	81,05
	3110/1	Pomoc w zakresie dożywiania – zadanie zlecone	44 076	35 407,30	80,33
	3110/1	Pomoc w zakresie dożywiania – zadanie własne	11 330	9 500,00	83,85
85501	x	Świadczenia wychowawcze	2 557 000	2 531 809,69	99,01
	2950	Przychody z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych	2 000	1 000,00	50,00
	3020	Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	100	0,00	0,00
	3110	Świadczenia społeczne	2 532 190	2 522 328,10	99,61
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	10 596	3 043,60	28,72
	4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	2 964	2 963,79	99,99
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 468	1 026,13	41,58
	4120	Składki na Fundusz Pracy	350	147,02	42,01
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	200	0,00	0,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	50	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	3 150	585,89	18,60
	4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 000	557,25	55,73
	4410	Podróże służbowe krajowe	100	0,00	0,00

	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	832	0,00	0,00
	4580	Pozostałe odsetki od nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych	500	157,91	31,58
	4700	Szkolenia pracowników	0	0,00	0,00
	4710	Wpłaty PPK	500	0,00	0,00
85502	x	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 081 091	2 039 168,16	97,99
	2950	Przychody z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	5 000	517,00	10,34
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	350	344,40	98,40
	3110	Świadczenia społeczne	1 599 292	1 599 280,40	100,00
	3110	Świadczenia społeczne – Fundusz Alimentacyjny	61 600	58 194,43	94,47
	3110	Świadczenia rodzicielskie	120 000	116 293,30	96,91
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	54 705	50 325,88	92,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników ZL	42 805	40 445,01	94,49
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników wyd. decyzji	1 000	330,00	33,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 175	2 128,72	97,87
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne ZL	4 786	4 751,60	99,28
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne wł	17 700	16 524,06	93,36
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne od św. ZL	113 708	110 504,64	97,18
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne KRUS ZL	20 000	7 514,00	37,57
	4120	Składki na Fundusz Pracy	170	170,00	100,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy ZL	1 705	1 688,19	99,01
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	13 200	13 200,00	100,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	964	953,68	98,93
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia ZL	4 536	4 536,00	100,00
	4260	Zakup energii	750	749,12	99,88
	4280	Zakup usług zdrowotnych	200	0,00	0,00
	4300	Zakup usług pozostałych	8 000	6 235,32	77,94
	4360	Zakup usług telekomunikacyjnych	1 500	1 500,00	100,00
	4410	Podróże służbowe i krajowe	300	0,00	0,00
	4430	Różne opłaty i składki	150	0,00	0,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych WŁ	651	650,45	99,92
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych ZL	1 844	1 844,00	100,00
	4580	Pozostałe odsetki	2 000	487,96	24,40
	4700	Szkolenia pracowników	1 500	0,00	0,00
	4710	Wpłaty PPK	500	0,00	0,00
85503	x	Karta Dużej Rodziny	1 316	1 316,00	100,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracownika	1 124	1 124,00	100,00

	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	192	192,00	100,00
85504	x	Wspieranie rodziny	1 302	960,00	73,73
	4170	Wynagrodzenie bezosobowe	1 300	960,00	73,85
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2	0,00	0,00
85508	x	Rodziny zastępcze	12 000	7 769,15	64,74
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	12 000	7 769,15	64,74
85513	x	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych	22 068	19 779,66	89,63
	4130	Składki na ubezpieczenia zdrowotne /od świadczeń rodzinnych/	22 068	19 779,66	89,63
Ogółem			6 847 567	6 493 146,43	94,82

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

XIV. PODSUMOWANIE I POTRZEBY OŚRODKA

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej itp. mieszkańców korzystających z pomocy. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej nie zmieniły się znacząco w stosunku do lat poprzednich.

Stopniowo zwiększający się udział osób starszych w populacji wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia skierowanego do tej grupy wiekowej. Starzejące się społeczeństwo to spore wyzwanie dla samorządów. Wzrastająca liczba osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych, często też idąca w parze z niewydolnością opiekuńczą rodzin wobec niesamodzielnymi osobami starszymi, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowej lub wsparcia dziennego.

Należy podkreślić, iż tutaj OPS od kilkunastu lat jest realizatorem usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Ta forma pomocy jest w dalszym ciągu tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej. Odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS z roku na rok znacząco wzrasta, co bardzo obciąża budżet gminy. Podkreślić należy, iż w 2022r. w DPS przebywało 13 osób, w przypadku 1 osoby toczy się postępowanie o umieszczenie w domu pomocy. Pewnym niemal jest, że w bieżącym roku również skierujemy do DPS kolejne osoby wymagające całodobowego wsparcia. Miesięczna dopłata gminy za osobę w 2022r. wynosiła od 2.229,71 zł do 4.880,50 zł miesięcznie (w 2022r. podwyżki dotyczyły wszystkich siedmiu placówek DPS i wyniosły od 249,00 zł do 680,00 zł miesięcznie). Całkowity koszt za pobyt w DPS w roku ubiegłym wyniósł od 4.061,70 zł do 6.128,00 zł.

W celu umożliwienia osobom starszym, wymagającym opieki w miejscu zamieszkania, należy nadal rozwijać usługi opiekuńcze poprzez zapewnienie środków finansowych na kontynuowanie zatrudnienia opiekunki.

Jednym z zadań, które należy kontynuować w kolejnych latach jest realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Jest to dodatkowa forma wsparcia

osób z niepełnosprawnością, której głównym założeniem jest poprawa jakości życia osób niepełnoprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia.

Z obserwacji pracowników socjalnych bezpośrednio pracujących z rodzinami wynika, iż na terenie gminy istnieje też konieczność rozszerzenia zakresu wsparcia skierowanego do rodzin dotkniętych przemocą domową czy problemami opiekuńczo – wychowawczymi, m.in. o specjalistyczne poradnictwo, tworzenie grup samopomocowych, organizowanie szkoleń oraz warsztatów, związanych z funkcjonowaniem rodziny oraz prowadzeniem gospodarstwa domowego. W związku z powyższym należy także rozważyć zwiększenie środków finansowych na zatrudnienie asystenta rodziny, a co za tym idzie zapewnienie środków finansowych na działalność asystenta rodziny jako skutecznej formy wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, ponieważ potrzeby w tym zakresie są bardzo duże.

W dalszym ciągu należy zapewnić finansowanie świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym dotyczących: zapewniania posiłku; wypłacania zasiłków celowych; wypłacania zasiłków okresowych; organizowania usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach, oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka oraz bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych w tym niezbędne okresowe naprawy i konserwacje posiadanego już sprzętu, zakup materiałów, administrację i rozwój systemu informatycznego. Modernizacji wymagają też pomieszczenia budynku GOPS Raczki.

Na ośrodki pomocy społecznej corocznie nakładane są nowe zadania, stanowi to duże wyzwanie dla pracowników OPS. Ponadto ciągłe nowelizacje ustaw nie tworzą stabilnej podstawy prawnej, utrudniając sprawne wykonywanie zadań. Powyższa sytuacja związana jest z koniecznością systematycznego podnoszenia kwalifikacji pracowników Ośrodka poprzez uczestnictwo w różnorodnych formach podnoszenia kwalifikacji. Dlatego też istnieje konieczność zabezpieczania środków finansowych na profesjonalne i specjalistyczne szkolenia.

K I P O W N I K
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Raczkach
Justyna Sadowska-Kurzyna

XV. WYKAZ TABEL

WYKAZ TABEL		
Nr tabeli	Nazwa tabeli	Strona
Tabela nr 1	Wykonanie budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach za 2022 r.	3
Tabela nr 2	Świadczenia z pomocy społecznej w okresie I –XII 2022r.	6
Tabela nr 3	Środki finansowe wykorzystane w 2022r. na realizację Programu „Posiłek w szkole i w domu”	8
Tabela nr 4	Realizacja procedury „Niebieska Karta” w Gminie Raczki w 2022r.	9
Tabela nr 5	Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w okresie I –XII 2022r.	11
Tabela nr 6	Kwoty świadczeń rodzinnych	12
Tabela nr 7	Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń	12
Tabela nr 8	Wydatki na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny w okresie I –XII 2022r.	16
Tabela nr 9	Wydatki na składki społeczne zdrowotne opłacone do ZUS w okresie I – XII 2022r.	17
Tabela nr 10	Wydatki na składki społeczne opłacone do KRUS w okresie od I – XII 2022r.	17
Tabela nr 11	Wydatki na świadczenia wychowawcze w okresie od I – V 2022r.	19
Tabela nr 12	Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2022r.	19
Tabela nr 13	Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za okres od 01.01.2022r. do 31.12.2022r.	22

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Raczkach
Justyna Sadowska-Kurzyna